

Εκδήλωση: 19/10/2026 (αίθουσα Ανδρόγεω)

**Ομιλητής: Αλέξανδρος Κλάδος , Συντονιστής Περιβαλλοντικής Ομάδας
Πεζοπορικού Ομίλου Ηρακλείου**

Βάννα Σφακιανάκη (1953 – 2025)

Αρχιτέκτονας- Μηχανικός

- Η γνωριμία μου με τη Βάννα ξεκινά στα μέσα της δεκαετίας του 80, στο Τ.Ε.Ε./Τ.Α.Κ. στην παράταξη Α.Σ.Μ.Ε. Το 1994 εκλέγεται στη Δ.Ε. του Τ.Ε.Ε./Τ.Α.Κ. Αργότερα το 2000 δημιουργούμε την παράταξη Α.Μ.Α.Κ. με επικεφαλής το Θεόφιλο Τρουλλινό και για 5 χρόνια (2000 – 2005) είμαστε μαζί στη Δ.Ε. του Τ.Ε.Ε./Τ.Α.Κ. και πάνω από 10 χρόνια στην «Α» του Τ.Ε.Ε./Τ.Α.Κ. Μετά το Θεόφιλο αναλαμβάνει αυτή επικεφαλής της παράταξής μας, πριν να αναλάβει η σημερινή επικεφαλής Ειρήνη Βρέντζου.
- Αυτά τα χρόνια η Βάννα ήταν πρωτοπόρα σε θέματα Χωροταξίας, Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας, Αρχιτεκτονικής & Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Επίσης μέσα από τις γραμμές του Τ.Ε.Ε. & της Α.Μ.Α.Κ. αγωνίζεται για την προάσπιση του Δημόσιου Χώρου, για πλήρεις μελέτες και ποιοτικά έργα, με βάση το μνημόνιο κοινής συνεργασίας που είχαμε καταθέσει ως παράταξη προς όλους.
- Από το 2005 κυρίως και μετά έχει ενεργό δράση στα κινήματα για την κοινωνία, το περιβάλλον, τα δημόσια αγαθά.
- Γίνεται ενεργό μέλος της Οικολογικής Παρέμβασης Ηρακλείου και του Παγκρήτιου Δικτύου Περιβαλλοντικών Οργανώσεων.
- Ασχολείται ιδιαίτερα με την επερχόμενη επέλαση της λεγόμενης «πράσινης» (μαύρης) ανάπτυξης και όχι μόνο.
- Έτσι αρχίζει η συνεργασία μας με τον Πεζοπορικό Όμιλο Ηρακλείου, του οποίου εγώ είμαι μέλος από το 2009 και ο οποίος είχε & έχει κεντρικό σύνθημα : «Πεζοπορούμε στη Φύση, στην Ιστορία , στον Πολιτισμό».
- Τότε, 2010 – 2012 δίνονται οι πρώτες άδειες Β.Α.Π.Ε. από την Ρ.Α.Ε. στις βουνοκορφές της Κρήτης, αδιακρίτως, αυθαίρετα και χωρίς καμία χωροθέτηση.

- Τότε γίνονται και οι πρώτες προσφυγές κυρίως κατά των 69 (33 + 36) Αιολικών Σταθμών και στους 4 νομούς της Κρήτης ισχύος 2.082 MW (2,08 GW).

Σ' αυτήν την προσφυγή μετέχουν : 1.275 πολίτες, 10 Δημοτικά Συμβούλια, 2 Πανελλήνιοι Φορείς, 4 Παγκρήτιοι Φορείς, 78 Περιβαλλοντικοί & Πολιτιστικοί Φορείς, από όλη την Κρήτη.

- Στις 8/11/2012 (πριν 14 χρόνια) ο Πεζοπορικός Όμιλος Ηρακλείου διοργανώνει εσπερίδα σ' αυτήν εδώ την αίθουσα, με κύρια Συντονίστρια & Εμπυκώτρια τη Βάννα, με θέμα : ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ»

Εισηγητές : α) Ο Πρόεδρος του ΓΕΩΤΕΕ Κρήτης Αλέξανδρος Στεφανάκης (Αγροτοδιατροφικός τομέας της Κρήτης και ΒΑΠΕ)

β) Ο Σταύρος Ξηρουχάκης από το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης (Περιβαλλοντικές επιπτώσεις της πράσινης ανάπτυξης των ΒΑΠΕ)

γ) Και η Βάννα, η ψυχή της εκδήλωσης, με την εισήγηση : «Σχεδιασμός για την ενέργεια, τα Όρια, οι Αρχές, η Χωροθέτηση». Η εκδήλωση είχε απόλυτη επιτυχία. Ηχηρή η απουσία τότε των Αρχόντων του Δήμου Ηρακλείου & της Περιφέρειας.

- Στις 21/4/2013, επαναλαμβάνεται η ίδια ακριβώς εκδήλωση-ημερίδα στο χωριό μου, Αχλαδέ Μυλοποτάμου, από τον πολιτιστικό σύλλογο του χωριού, υπό την αιγίδα του Δήμου Μυλοποτάμου, με τους ίδιους εισηγητές, τα ίδια θέματα, με την υπόμνηση βέβαια ότι είναι επαναλαμβανόμενη ημερίδα του Πεζοπορικού Ομίλου Ηρακλείου. Αυτή τη φορά η συμμετοχή ήταν αθρόα και οι Δημοτικοί Άρχοντες του Μυλοποτάμου παρόντες (Δήμαρχος, Αντιδήμαρχοι, Πρόεδρος Δ.Σ., επικεφαλής αντιπολίτευσης και εκπρόσωποι σχεδόν όλων των πολιτιστικών συλλόγων του Δήμου). Περίπου 200 – 250 άτομα παρακολούθησαν αυτή την εκδήλωση. Ψυχή και αυτής της εκδήλωσης η Βάννα!! Τεράστια βοήθεια του μακαρίτη, αξέχαστου συναδέλφου και συναγωνιστή Νίκου Μόντζου ο οποίος ήταν και στην εκδήλωση του Ηρακλείου.
- Κάθετη και ομόθυμη η αντίθεση όλων με την επερχόμενη λαίλαπα. Αργότερα είμαστε παρόντες με τη Βάννα στη συνεδρίαση του Δ.Σ. του Δήμου Μυλοποτάμου στις 17/8/2015 όπου συζητείται η γνωμοδότηση για το αιολικό πάρκο στις

κορυφές «Στεφάνι & Κουλούκωνα» και η απόφαση είναι κάθετα αντίθετη ΟΜΟΦΩΝΑ.

- Τέλος Οκτωβρίου του 2021, τότε που επικαιροποιούνται οι άδειες της Ρ.Α.Ε., ο Πεζοπορικός Όμιλος Ηρακλείου δημιουργεί την περιβαλλοντική ομάδα και ορίζει συντονιστή τον υποφαινόμενο. Τότε, πάντα σε συνεργασία με τη Βάννα, βγάζουμε δελτίο τύπου καταγγέλλοντας την άκριτη επικαιροποίηση των αδειών Β.Α.Π.Ε. από την Ρ.Α.Ε. που αρχικά είχαν εγκριθεί 10 το 2010 – 2012.
- Από τότε και μετά, τα τελευταία 5 χρόνια ο Πεζοπορικός κάνει τη θεματική ενότητα «ΒΟΥΝΑ ΧΩΡΙΣ ΑΙΟΛΙΚΑ» και ανεβαίνουμε δεκάδες φορές σε κορυφές όπου έχουν δοθεί άδειες για αιολικά πάρκα, μόνοι μας κυρίως ή σε συνεργασία με άλλους ορειβατικούς συλλόγους.
- Συνολικά έχουμε υψώσει το πανό μας και βροντοφωνάζουμε ΟΧΙ στην καταστροφή των βουνών μας, σε 28 κορυφές την Κρήτη και σε 7 κορυφές στην άλλη Ελλάδα. Η Βάννα βέβαια δεν ήταν ορειβάτισσα, αλλά πάντα σε όλες τις αναβάσεις στις κορυφές την έπαιρνα τηλέφωνο, της έστελνα φωτογραφίες, χαιρόταν πραγματικά, ήταν μαζί μας παρούσα στην σκέψη μας. Και τότε και τώρα θα είναι στη σκέψη μας στις ψηλές κορυφές.
- Ήταν όμως παρούσα ψυχή και σώματι σε όλες τις άλλες εκδηλώσεις και συγκεντρώσεις διαμαρτυρίας που κάναμε. Και συγκεκριμένα :
 - 1) Συμμετοχή στη διαδήλωση Διαμαρτυρίας & πορεία στην πλατεία Ελευθερίας στις 6/11/2021 στην παγκόσμια δράση για το περιβάλλον.
 - 2) Συμμετοχή στην τρίωρη τηλεδιάσκεψη για τις Μ.Π.Ε. Ρεθύμνου Ηρακλείου στις 24/1/2022.
 - 3) Σημαντική και καταλυτική η βοήθειά της στην 1^η προσφυγή στο ΣτΕ στις 19/4/2022 που κατέθεσε ο Πεζοπορικός μαζί με άλλους 23 Συλλόγους και Συλλογικότητες από όλη την Ελλάδα (7 από την Κρήτη) κατά της υπερδεκαετούς παράλειψης της ελληνικής Πολιτείας να εκδώσει Π.Δ. που να εξειδικεύουν τους στόχους διατήρησης για τους οικοτόπους κατ' εφαρμογή των ευρωπαϊκών Οδηγιών και αφορά στο Δίκτυο NATURA.

Η χώρα μας έχει καταδικαστεί για αυτή την παράλειψη το 2020. Είχε προηγηθεί από τις 25/11/2021 κοινή Αίτηση των 24 Συλλόγων προς το Υπουργείο Ενέργειας & Περιβάλλοντος.

- 4) Στις 7/6/2023 διοργανώσαμε ημερίδα με τίτλο «Τα δέντρα στην πόλη» υλοποιώντας απόφαση του Γ.Σ. του Συλλόγου μας. Συντονίστρια και ψυχή της εκδήλωσης η Βάννα. Η ημερίδα αυτή που έγινε στην αίθουσα εκδηλώσεων του Εσπερινού Γυμνασίου Ηρακλείου, είχε σαν θέμα την ανάδειξη και τον προβληματισμό για τη συνεχή και αναίτια πολλές φορές κοπή δέντρων στην πόλη μας, που ακολούθησε μετά το θανατηφόρο ατύχημα στον οδό Δημοκρατίας από πτώση δέντρου. Είχε αθρόα συμμετοχή και απόλυτη επιτυχία. Στην εκδήλωση μίλησαν διακεκριμένοι ομιλητές και επιστήμονες και από το Δήμο Ηρακλείου. Το θέμα αναδείχθηκε στο έπακρον.

Η εισήγηση της Βάννας : «Το αστικό πράσινο δεν είναι αντικείμενο μιας χρήσης» έκανε αίσθηση !! (έχω την περίληψη, αν προλάβω θα τη διαβάσω).

- 5) Στις 20/6/2024 αντιπροσωπεία μας βρέθηκε στην Περιφέρεια όπου μιλήσαμε και σηκώσαμε το πανό μας για τις Μ.Π.Ε. στη συζήτηση για γνωμοδότηση που αφορούσε άδεια Αιολικών στις κορυφές της Δίκτης. Παρούσα και η Βάννα με μια εκπληκτική ομιλία- καταπέλτη. Ομόφωνα αρνητική κατά της Μ.Π.Ε. η απόφαση της Επιτροπής Περιβάλλοντος της Περιφέρειας.

- 6) Στις 16/7/2024 πάλι με αντιπροσωπεία μας, με παρούσα φυσικά τη Βάννα, ήμαστε παρόντες για τις Α.Σ.Π.Η.Ε. σε Σφακιά – Κάνδανο 208 MW όπου μιλήσαμε. Το αποτέλεσμα πάλι ΟΜΟΦΩΝΑ αρνητική η απόφαση της Επιτροπής Περιβάλλοντος για τις Μ.Π.Ε.

- 7) Στις 19/2/2025 πάλι στην Περιφέρεια αντιπροσωπεία μας, με τη Βάννα παρούσα, μιλήσαμε και συμπαρασταθήκαμε στους κατοίκους της Τυλίσου και του Δήμου Μαλεβιζίου για την άδεια εγκατάστασης φωτοβολταϊκών – αιολικών στη θέση «Πύργος» σε αρχαιολογική ζώνη. Το αποτέλεσμα πάλι μια μικρή νίκη για εμάς.

- 8) Προσφύγαμε στο ΣτΕ με άλλους Συλλόγους για τη δικάσιμο της 11/12/2024 (Αίτηση Ακύρωσης) κατά της από 7/3/2023 Απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος για καθορισμό στόχων διατήρησης φυσικών τόπων & Οικοτόπων. Πολύτιμη σύμβουλος και εδώ η Βάννα.
- 9) Προσφύγαμε στο ΣτΕ (Αίτηση Ακύρωσης) μαζί με άλλους Συλλόγους & Συλλογικότητες της Κρήτης για τους Υβριδικούς Σταθμούς στα Καστελλιανά του Δήμου Μινώα. Σημαντική και εδώ η παρουσία της Βάννας. Κάθετη η αντίθεση του Δήμου και των τοπικών κοινωνιών.
- 10) Στις 3/9/2025, 70 μέρες μετά που χάσαμε τη Βάννα, προσφεύγουμε στο ΣτΕ (Αίτηση Ακύρωσης) μαζί με δεκάδες άλλους Συλλόγους κατά της 826/17-5-2025 απόφασης έγκρισης των Περιβαλλοντικών Όρων της γραμμής μεταφοράς υψηλής τάσης Χανιά – Δαμάστα. Το σκεπτικό αυτής της προσφυγής δουλευόταν από την Βάννα πριν μας αφήσει. Μιλούσε για καταστροφή οικοτόπων, αρχαιολογικών χώρων, Γεωπάρκου Ψηλορείτη.
- Δυστυχώς το πόρισμα του Ε.Μ.Π. που βγήκε αργότερα (κατά παραγγελία της Ένωσης Δήμων & Περιφέρειας) μας δικαιώνει απόλυτα !!!

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η αγαπημένη μας Βάννα ήταν μια στενή και πολύτιμη συνεργάτης σε όλες τις εκδηλώσεις- ημερίδες που κάναμε ως Περιβαλλοντική ομάδα του Ομίλου. Μετείχε ενεργά ως ομιλήτρια ή συντονίστρια, πάντα με επιστημονικά τεκμηριωμένες απόψεις, μαζί με άλλους άξιους επιστήμονες. Αποδεικνυε με επιχειρήματα, την απάτη της δήθεν «πράσινης ανάπτυξης» (μαύρης) με την εγκατάσταση ΒΑΠΕ χωρίς καμία χωροθέτηση, στις κορυφές των βουνών μας, αγνοώντας παντελώς τις προστατευμένες περιοχές.

Ήταν μαζί μας ως σύμβουλος στις προσφυγές που κάναμε κατά της Πολιτείας, για την παράνομη, κατά τη γνώμη μας, αδειοδότηση Β.Α.Π.Ε. από την Ρ.Α.Ε.

Ήταν μαζί μας στις διαμαρτυρίες μας στην Περιφέρεια Κρήτης, όταν συζητιόταν η έγκριση Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων της εκάστοτε αδειοδότησης.

Τα κινήματα, οι περιβαλλοντικές ομάδες, Σύλλογοι και Συλλογικότητες θα την αναζητήσουν από το πεδίο του αγώνα για την προστασία του περιβάλλοντος.

Δικαίως λοιπόν αποκαλείται η μάνα των περιβαλλοντικών κινήμάτων.

Τελειώνοντας,ως παρακαταθήκη από τη Βάννα μας,μέσα από τις μικρές μας νίκες και τις ήττες μας κατά καιρούς,θυμούμαστε το γνωστό απόφθεγμα που το έλεγε πάντα:

«κανένας αγώνας δεν πάει χαμένος,παρά μόνο ο αγώνας πού δεν δόθηκε ποτέ»

Ηράκλειο, αίθουσα Ανδρόγεω

19/10/2026